

Nr 108.

Av herr **Norling**, *angående centralisering hos länsnämnder av ärenden av bostadssocial och bostadshygienisk natur m. m.*

På grund av de senaste årens många åtgärder på det bostadssociala och bostadshygieniska området och på egnahemsrörelsens verksamhetsområde har uppstått en rad olika möjligheter för den enskilde att erhålla hjälp med ordnandet av sin bostadsförsörjning. Emellertid förhåller det sig tyvärr så, att hithörande anordningar äro av sådan mångfald och handhavas av ett så stort antal organ och myndigheter, att den enskilde ofta står rådvill, vart-hän han skall vända sig för erhållande av det allmännas stöd. Härigenom kommer det att på ett betänkligt sätt brista i bostadsåtgärdernas effektivitet.

Även de personer, som sitta som medlemmar i de olika nämnder och andra myndigheter, vilka handhava administrationen av bostadshjälpen i dess många former, eller som äro tjänstemän hos dessa organ, hava svårt att överblicka hela detta komplicerade område för den samhälleliga hjälp- och stödverksamheten. Härigenom beredes allmänheten en del svårigheter, då dessa personer icke kunna giva den vägledning, som behövs. Fråga är också, om icke de tillsammanantagna betydande medel, som anslås till denna verksamhet, bliva på grund av denna splittring mindre rationellt utnyttjade än vad som är önskvärt.

Utan att på minsta sätt vilja göra ett försök att uppräknat här avsedda hjälp- och stödåtgärder vill jag till belysande av dessas karaktär och administrativa behandling anföra följande exempel.

Egnahemslån sökas hos och avgöras av hushållningssällskapens egnahems-nämnder. Sv.f.s. 217/1928, 124/1934.

Premielån sökas hos och avgöras av hushållningssällskapens egnahems-nämnder. Sv.f.s. 217/1928. Sökes ej premielån i samband med egnahemslån, kan med Statens Egnahemsstyrelsens medgivande sådant lån ändock erhållas.

Ackordslån och stödlån till jordbrukare sökas och avgöras av länenämnderna. Ansökningarna ingivas till ackordslåneombuden. Besvär över länenämndens beslut inges till Centralnämnden för ackordslåneärenden. Sv.f.s. 135/1933.

Lån till statsunderstödd samfärd jordbruksdrift sökes och avgöres av hushållningssällskapens egnahems-nämnder men skola besluten underställas Statens Egnahemsstyrelse för godkännande. Sv.f.s. 382/1933.

Förbättringsbidrag och nybyggnadslån sökas hos hälsovårdsnämnderna och avgöras av hushållningssällskapens egnahems-nämnder ifråga om lån

och bidrag till enkilda bostäder. Besvär till Statens Egnahemsstyrelse. Sv.f.s. 473/1933, 411/1934, 486/1934, 438/1935, 299/1936.

Uppskovslån sökas hos och beviljas av hushållningssällskapens egnahems-nämnder med Statens Egnahemsstyrelsens godkännande. Sv.f.s. 126/1934, 161/1935.

Lån för bostadsbyggande i städer och stadslänkande samhällen sökes hos förmedlingsorganet inom kommunen och ställes till byggnadslånebyrån. Utbetalning sker genom Statskontoret. Sv.f.s. 436/1935.

Lån från lånefonden för lantarbetarebostäder sökes hos hälsovårdsnämnden, översändes till egnahemsnämnden för yttrande, översändes därifrån till Statens Egnahemsstyrelse för avgörande. Sv.f.s. 439/1935.

Arbetarsmäbruksslånlån sökes hos kommunen, sedan denna erhållit Kungl. Maj:ts medgivande att få bevilja sådana lån. Enligt uppgift avgöras låne-ärendena av egnahemsstyrelsen. Sv.f.s. 331/1933.

Lån till arrendeegnahem sökas och avgöras av Statens Jordnämnd (lokalt organ torde saknas).

Lån och bidrag till barnrika familjer sökes hos kommunal förmedlare och beviljas av Statens Byggnadslånebyrå (bostadsanskaffningslån och familje-bidrag).

Jag vill ytterligare meddela, att av vissa förbättringsbidrag av i stort sett samma karaktär några beviljas av egnahemsnämnden, andra av Statens Egnahemsstyrelse, en tredje grupp av Kungl. Maj:t o. s. v.

Redan de givna exemplen torde giva vid handen, att ett sammanförande av alla dessa anordningar på ett eller annat sätt på en hand är nödvändigt. En för hela landet gemensam central myndighet bör emellertid icke ensam och såsom första instans få omhändertaga och avgöra hithörande ärenden. Ett dylikt ämbetsverk skulle nämligen sakna nödvändig insikt i de lokala förhållandena, vilka som bekant dels skifta mycket, dels ofta äro av ömtålig natur. Vidare skulle allmänheten icke på ett någorlunda bekvämt sätt kunna komma i kontakt med en dylik myndighet för inhämtande av råd och upplysningar samt för sina angelägenheters behandlande. Det synes därför vara erforderligt, att samtliga eller flertalet hithörande ärenden behandlas och avgöras av en inom varje län verkande nämnd, till vars disposition bör stå ett tillräckligt antal kvalificerade tjänstemän. Det torde vara lämpligt att utbygga egnahemsnämnderna till dylika nämnder.

Givetvis böra besvärärenden och dylikt handläggas av centrala myndigheter.

Med hänvisning till det ovan sagda föreslår jag därför,

att riksdagen ville hos Kungl. Maj:t begära utredning om centralisering hos länsnämnder av ärenden av bostadssocial och bostadshygienisk natur samt av ärenden rörande egnahemsverksamheten.

Stockholm den 20 januari 1937.

Herman Norling.